

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького
Факультет ветеринарної медицини
Кафедра паразитології та іхтіопатології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
ветеринарної медицини

Стронський Ю.С.

(прізвище та ініціали, підпис)

“ 16 ” червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інвазійні хвороби собак і котів

(код і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський) рівень
(назва освітнього рівня)
галузь знань 21 Ветеринарна медицина
(назва галузі знань)
спеціальність 211 Ветеринарна медицина
(назва спеціальності)
освітня програма Ветеринарна медицина
(назва)
вид дисципліни вибіркова

Робоча програма навчальної дисципліни Інвазійні хвороби собак і котів для здобувачів вищої освіти
(назва)

другий (магістерський) рівень спеціальності 211 Ветеринарна медицина
(освітній рівень) (код та найменування спеціальності)

за освітньою програмою Ветеринарна медицина

Укладачі:

старший викладач кафедри, кандидат ветеринарних наук
(посада, науковий ступінь та вчене звання)

М.В. Голубцова
(ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри паразитології та іхтіопатології
(назва кафедри)

протокол № 7 від « 17 » травня 2021 року

завідувач кафедри паразитології та іхтіопатології
(назва кафедри)

(підпис)

Данко М.М.
(прізвище та ініціали)

Погоджено комісією з використання
тварин та етичної експертизи
протокол № 10 від « 23 » червня 2021 року

Голова комісії Мисак А.Р.
(підпис, прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією
спеціальності 211 Ветеринарна медицина
(назва спеціальності)

протокол № 6 від « 21 » травня 2021 р.

Голова НМКС Тибінка А.М.
(підпис, прізвище та ініціали)

Схвалено рішенням навчально-методичної
ради факультету ветеринарної медицини
(назва факультету)

протокол № 6 від « 21 » травня 2021 р.

Голова НМРФ Тибінка А.М.
(підпис, прізвище та ініціали)

Ухвалено вченою радою факультету

протокол № 3 від « 16 » червня 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин
Кількість кредитів/годин	3/90
Усього годин аудиторної роботи	30
В т.ч.:	
лекційні заняття, год.	6
практичні заняття, год.	
лабораторні заняття, год.	24
семінарські заняття, год.	
Усього годин самостійної роботи	60
Форма контролю	3-й сем. – Залік

Примітка.

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:
для денної форми навчання – 33,3 %

2. ПРЕДМЕТ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни. Інвазійні хвороби собак і котів є однією з провідних клінічних дисциплін ветеринарної медицини. В процесі її вивчення студенти повинні оволодіти теоретичними та практичними знаннями із основних інвазійних хвороб собак і котів, які реєструються, або можуть бути завезені в Україну. Особлива увага звертається на морфологію та біологію паразитичних організмів, епізоотологію, особливості імунітету, патогенез, симптоми, патологоанатомічні зміни, діагностику, засоби терапії та профілактики спричинюваних ними захворювань.

У процесі вивчення матеріалу дисципліни студенти набувають навиків проведення сучасних лабораторних паразитологічних досліджень, виготовлення необхідних форм лікарських засобів, а також проведення лікування хворих тварин та оволодіння навичками організації профілактичних протипаразитарних заходів.

Метою вивчення ветеринарної паразитології є найбільш повне та досконале з'ясування паразито-хазяїнних відносин, відпрацювання техніки сучасних лабораторних паразитологічних досліджень, удосконалення заходів профілактики та лікування інвазійних хвороб тварин, знищення найбільш небезпечних антропозоонозів та формування у майбутнього фахівця здатності розв'язувати складні завдання та проблеми у галузі ветеринарної медицини.

Вивчення навчальної дисципліни «Інвазійні хвороби собак і котів» ґрунтується на таких засвоєних навчальних дисциплінах: паразитологія та інвазійні хвороби тварин, патологічна анатомія та розтин, хірургія, латинська мова, анатомія тварин, фізіологія тварин, ветеринарна гігієна та санітарія, ветеринарна патофізіологія, епізоотологія та інфекційні хвороби, ветеринарна фармакологія, клінічна діагностика, глобальна паразитологія.

Здобуті знання з дисципліни «Інвазійні хвороби собак і котів» є основою для вивчення наступних навчальних дисциплін: патологічна анатомія та розтин, внутрішні хвороби тварин, гігієна харчових продуктів та кормів, епізоотологія та інфекційні хвороби, ветеринарна токсикологія.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Основні завдання навчальної дисципліни такі:

- засвоїти будову і біологію збудників інвазійних хвороб собак і котів;
- оволодіти сучасними методами діагностики, лікування та профілактики інвазійних хвороб собак і котів;
- навчитись проводити наукові експерименти, здійснювати їх статистичну та математичну обробку, формувати оцінку ризиків щодо захворювань;

- пошук та опрацювання інформації з різних джерел, застосування знань у практичних ситуаціях;
- вміння проводити дослідження на відповідному рівні та приймати обґрунтовані рішення в контексті проведених робіт, здатності до використання інструментарію, спеціальних пристроїв, приладів, лабораторного обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час виконання професійної діяльності

2.3. Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

знати: сучасні методи досліджень інвазійних хвороб собак і котів; чинні закони та інші нормативно-правові акти щодо безпеки та розповсюдження інвазійних хвороб собак і котів.

вміти: поставити точний діагноз на інвазійне захворювання, провести лабораторне дослідження різних матеріалів від хворих тварин на наявність збудників інвазії, провести диференційну діагностику, володіти сучасними методами досліджень та заходами щодо забезпечення здоров'я собак і котів.

3. Структура навчальної дисципліни

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	лаб.	с.р.	інд.
1	2	3	4	5	6
Розділ-1: Гельмінтози собак і котів					
Тема 1. Нематодози. Трематодози. Цестодози.		2	12	36	-
Розділ-2: Протозоози собак і котів					
Тема 2. Протозоози		2	6	12	-
Розділ-3,4: Акарози та ентомози собак і котів					
Тема 3. Акарози та ентомози		2	6	12	-
Усього годин	90/3,0	6	24	60	

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	К-сть год
II курс магістратури ФВМ (3 семестр) – 6 год.		
Розділ-1: Гельмінтози собак і котів		
1	Тема: Нематодози: Токсокароз, Токсаскароз, Анкілостомоз, Унцинаріоз, Трихуроз, Капіляріоз, Дирофіляріоз; Трематодози: Опісторхоз; Цестодози: Тенідоз, Дипілідіоз, Дифілоботріоз, Мезоцестоїдоз	2
Розділ-2: Протозоози собак і котів		
2	Тема: Кокцидіози: Еймеріоз і цистоізоспорооз, Токсоплазмоз, Саркоцистоз; Піроплазмідози та прокаріоти: Бабезіоз, Анаплазма, Ерліхіоз; Мастигофорози та циліати: Лямбліоз (Гіардіоз). Трихомоноз. Амебіаз. Балантидіоз.	2
Розділ-3, 4: Акарози та ентомози собак і котів		
3	Тема: Акарози: Саркоптоз, Нотоєдроз, Отодектоз, Демодектоз, Хейлетіоз;	2

	Ентомози: Сифонаптерози, Ліногнатоз, Триходектоз, Фелікольоз	
Усього годин		6

3.3. Лабораторні заняття

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	К-сть год.
II курс магістратури ФВМ (3 семестр) – 24 год.		
Розділ-1: Гельмінтози собак і котів		
1	Тема: Аскаридатози: Токсокароз, токссаскароз (морфологія, біологія збудників, діагностика та лікування).	2
2	Тема: Стронгілятози: Анкілостомоз, Унцинаріоз (морфологія, біологія збудників, діагностика та лікування).	2
3	Тема: Трихуратози: Трихуроз, Капіляріоз (морфологія, біологія збудників, діагностика та лікування).	2
4	Тема: Філяріатози: Дирофіляріоз (морфологія, біологія збудників, діагностика та лікування).	2
5	Тема: Трематодози: Опісторхоз, Аляріоз, Меторхоз, Псевдамфістомоз (морфологія, біологія збудників, діагностика та лікування).	2
6	Тема: Цестодози: Тенїдоз, Дипілідіоз, Мезоцестоїдоз, Дифілоботріоз (морфологія, біологія збудників, діагностика та лікування).	2
Розділ-2: Протозоози собак і котів		
7	Тема: Кокцидіози: Еймеріоз і цистоізоспороз, Токсоплазмоз, Саркоцистоз (морфологія, біологія збудників, діагностика та лікування).	2
8	Тема: Піроплазмідози та прокаріоти: Бабезіоз, Анаплазмоз, Ерліхіоз (морфологія, біологія збудників, діагностика та лікування).	2
9	Тема Мастигофорози та циліатози: Лямбліоз «Гіардіоз», Трихомоноз, Амебіаз, Балантидіоз (морфологія, біологія збудників, діагностика та лікування).	2
Розділ-3: Акарози собак і котів		
10	Тема: Саркоптидоза: Саркоптоз, Нотоєдроз; Псороптидоза: Отодектоз (морфологія, біологія збудників, діагностика та лікування).	2
11	Тема: Демодецідоза: Демодекоз; Хейлетидози: Хейлетіоз (морфологія, біологія збудників, діагностика та лікування).	2
Розділ-4: Ентомози собак і котів		
12	Тема: Безкрилі комахи - тимчасові ектопаразити: Триходектоз, Фелікульоз, Ліногнатоз, Сифонаптерози (морфологія, біологія збудників, діагностика та заходи боротьби).	2
Усього годин		24

3.4. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем та їх короткий зміст	К-сть год.
Розділ-1: Гельмінтози собак і котів		
1	Тема: Трихінельоз. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи.	4
2	Тема: Шистосомоз.	2

	Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи.	
Розділ-2: Протозоози собак і котів		
3	Тема: Лейшманіоз. Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи.	2
4	Тема: Трипаносомоз Систематика, морфологія та біологія збудника, діагностика та лікувально-профілактичні заходи.	4
Розділ-3: Акарози собак і котів		
5	Тема: Іксодові кліщі	2
Розділ-4: Ентомози собак і котів		
6	Тема: Зоофільні мухи	2
7	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	44
Усього годин		60

4. Індивідуальні завдання

З метою покращення успішності здобувачів вищої освіти та підвищення балів за поточний контроль, протягом семестру за їх бажанням може додатково надаватися індивідуальне завдання (написання реферату і виконання описових завдань) з таких тем:

1. Ехінозасомоз.
2. Метагоніоз.
3. Гетерофіоз.
4. Нанофієтоз.
5. Теніоз гідатигенний.
6. Теніоз пізиформний.
7. Кренозомоз.
8. Спіроцеркоз.
9. Діоктофіоз.
10. Дракункульоз.
11. Коринозомоз.
12. Ліногнатоз.
13. Лейшманіоз.
14. Трипаносомоз.

5. Методи навчання

У процесі проведення лекційних та лабораторних занять використовуються наступні методи активного навчання та технічні засоби:

- викладання лекційного матеріалу;
- використання навчального наглядного матеріалу (макро- та мікропрепарати, таблиці, схеми, стенди, муляжі, слайди та ін.);
- друковані роздаткові матеріали;
- використання комп'ютерних програм, відеофільмів, проекційної апаратури;
- використання хворих тварин;
- проведення клінічних досліджень та оцінка отриманих результатів;
- проведення лабораторних досліджень та оцінка отриманих результатів;
- науково-дослідна робота;
- самостійна робота студентів.

Головна мета лекційного курсу – розвиток у студентів наукового лікарського мислення та його використання для оцінки паразитологічної ситуації, розробки та проведення відповідних лікувальних та профілактичних заходів.

Лабораторні заняття за методикою їх організації є практично-орієнтованими та передбачають:

- засвоєння методів життєвої та посмертної діагностики паразитозів;
- ідентифікацію паразитів на різних стадіях розвитку;
- розробку та проведення відповідних лікувальних та профілактичних заходів.

Поточний контроль проводиться на лабораторних заняттях відповідно до конкретних цілей поточної теми. Засвоєння кожної теми контролюється на заняттях (початковий контроль – як рівень готовності до проведення лабораторних занять та кінцевий – рівень знань та умінь, що набуті) шляхом усного або письмового опитування, програмованого контролю.

6. Методи контролю

Система оцінювання здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни «Інвазійні хвороби собак і котів» та «Тимчасового положення про організацію навчального процесу», схваленого вченою радою ЛНУВМ та БТ імені С.З. Гжицького 30.06.2015 р.

Поточний контроль здійснюється на кожному лабораторному занятті відповідно до конкретних цілей поточної теми. На усіх лабораторних заняттях проводиться об'єктивний контроль теоретичної підготовки та контроль засвоєння практичних навичок у вигляді тестування, письмового та (або) усного опитування. Темі контролюється на заняттях (початковий контроль – як рівень готовності до проведення лабораторних занять та кінцевий – рівень знань та умінь, що набуті).

При засвоєнні кожної теми за поточну навчальну діяльність студенти виставляються оцінка за 4-ти бальною шкалою.

Контроль та оцінювання самостійної роботи студентів, яка передбачено поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми.

Видами контрольних заходів є: поточний контроль, колоквиум та усі форми семестрового контролю. Контрольні заходи завершуються семестровим заліком.

7. Критерії оцінювання результатів навчання студентів (за національною системою):

Оцінювання результатів навчання проводиться в балах, максимальна кількість яких за кожний підсумковий контроль становить 100. Кожній сумі балів відповідає оцінка за національною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 1).

Таблиця 1

Форма контролю	Кількість балів	СО
ПК	100	100
Залік	-	

Розподіл балів у 9 семестрі, який завершується заліком

Максимальна кількість балів протягом семестру становить 100:

$$100 (\text{ПК}) = 100,$$

де:

100 (ПК) – 100 максимальних балів з поточного контролю, які може набрати студент за семестр.

Критерії оцінювання поточного контролю діяльності студента.

Поточний контроль здійснюється на лабораторному занятті із застосуванням тестів. Тестовий контроль теоретичної підготовки проводиться шляхом виконання тесту з 10 питань, кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал, Максимальна сума балів за весь тест становить 10 балів. Викладач оцінює знання кожного студента за чотирибальною шкалою. Оцінка

«відмінно» (5) – студент правильно відповів на 90-100 % тестів; «добре» (4) – студент правильно відповів на 70-89% тестів; формату А. «задовільно» (3) – студент правильно відповів на 50-69% тестів; «незадовільно» (2) – студент відповів на менше, ніж 50% тестів. На кожному лабораторному занятті знання студента оцінюються за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») згідно з критеріями оцінювання поточної.

В кінці семестру обчислюється середнє арифметичне значення (САЗ) усіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням його у бали за формулою:

$$ПК = \frac{100 \times САЗ}{5} = 20 \times САЗ;$$

Бал з поточного контролю може бути змінений за рахунок заохочувальних балів:

- студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру (додається 2 бали);
- за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях (додається 2 бали), на міжвузівському рівні (додається 5 балів);
- за участь в студентському науковому гуртку кафедри (додається 5 балів).

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість студентові у графу «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/незараховано».

Критерії оцінювання за результатами заліку

Оцінка	Критерії оцінювання
«зараховано»	Виставляється студенту, який засвоїв програмний матеріал, не допускає суттєвих помилок у відповідях на питання, вміє застосувати теоретичні положення при вирішенні практичних питань і завдань.
«незараховано»	Виставляється студенту, який не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, невпевнено, з великими труднощами виконує лабораторні роботи та практичні навички.

Переведення підсумкових рейтингових оцінок з дисципліни, виражених у балах за 100-бальною шкалою, у оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS здійснюється відповідно до табл. 2 і заноситься в додаток до диплому фахівця.

Таблиця 2

За 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS
	Залік	
90 – 100	Зараховано	А
82 – 89		В
74 – 81		С
64 – 73		D
60 – 63		E
35 – 59	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	FX
0 – 34	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

8. Навчально-методичне забезпечення

1. Ситуаційні та тестові завдання.

2. Перелік питань, які виносяться на залік.

3. Методичні розробки кафедри для вивчення дисципліни:

1. Прийма О.Б., Стибель В.В., Данко М.М., Сварчевський О.А., Лобойко Ю.В. Методичні рекомендації з діагностики, лікування та профілактики токсокарозу собак. Львів, 2012. 28с.

2. Сварчевський О.А., Секретарюк К.В., Тафійчук Р.І. Гельмінтологічні дослідження тварин і навколишнього середовища у ветеринарній медицині. — Львів, Сполом, 2005. 110 с.

3. Секретарюк К.В., Сварчевський О.А. Основи екологічної зоопаразитології. Львів, 2007. 358 с.

6. Юськів І.Д. Методи діагностики ендопаразитів у собак, котів, кролів, гризунів і рептилій: [методична розробка для лабораторних занять]. І.Д. Юськів. Львів: ЛНУВМ та БТ імені С.З. Гжицького, 2014. 28 с.

7. Ілюстрований матеріал (макро- і мікропрепарати, таблиці, схеми, мультівідео).

9. Рекомендована література

Базова

1. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Підручник. / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус; За ред. В.Ф. Галата. К: Вища освіта, 2003. 464 с.
2. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: підручник. – 2-ге вид., переробл. та допов. / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус; за ред. В.Ф. Галата. К: Урожай, 2009. 368 с.
3. Практикум із паразитології / В.Ф. Галат, Ю.Г. Артеменко, М.П. Прус та ін.; За ред. В.Ф. Галата. К: Урожай, 1999. 192 с.
4. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Практикум / В.Ф. Галат, А.В. Березовський, Н.М. Сорока, М.П. Прус; За ред. В.Ф. Галата. К: Вища освіта, 2004. 238 с.
5. Паразитологія та інвазійні хвороби тварин: Практикум (для самостійної роботи) / Ю.О. Приходько, С.І. Пономар, О.В. Мазанний, О.В. Нікіфорова, А.А. Антіпов, В.П. Гончаренко; За ред. Ю.О. Приходька, С.І. Пономаря. Біла Церква, 2011. 313 с.
6. Паразитарні хвороби м'ясоїдних тварин. Гельмінтози / Ю. Ю. Довгій, Н. М. Сорока,
7. О. А. Дубова, Д. В. Фещенко, Т. І. Бахур. Житомир: Полісся, 2014. 216 с.

Допоміжна

1. Болезни собак / Лукьяновский В.А., Филиппов Ю.И., Копенкин Е.П. и др. М.: Росагропромиздат, 1988. 384 с.
2. Болезни собак: Справочник / Сост. проф. А. И. Майоров.-3-е изд.- М.: Колос, 2001. 472 с.
3. Борисевич В.Б., Борисевич Б.В. Болезни кошек. К., 1997. 143 с.
4. Борисевич В.Б., Борисевич Б.В. Болезни собак. К.,1996. 364 с.
5. Майоров А.И. Болезни собак. — М.: Колос, 2001. 472 с.
6. Ниманд Х.Г., Сутер П.Ф. Болезни собак / Пер. с нем., 2-е изд.- М.: Аквариум ЛТД. 2001. 816 с.
7. Хвороби собак і кішок / В.Б. Борисевич, В.Ф. Галат, Г.М. Калиновський та ін. / За ред. А.Й. Мазуркевича. К.: Урожай. 1996. 432 с.
8. Чандлер Э.А., Гаскем К.Д., Гаскелл Р.М. Болезни кошек / Пер. с англ.- М.: Аквариум ЛТД. — 2002. — 696 с.
9. Клиническая паразитология собак и кошек / Власта Свободова, Мирослав Свобода. Брно: Чешская ассоциация ветеринарных врачей мелких домашних животных, 1995. 296 с.
10. Zajac A. Veterinary clinical parasitology / Anne M. Zajac, Gary A. Conboy. 8th ed. American Association of Veterinary Parasitologists: Wiley-Blackwell, 2012. 354 p.

10. Інформаційні ресурси

Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. URL: <http://www.lsl.lviv.ua>

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>.